

ע"פ 50533/05/14 - אורנה מנדס נגד ועדת המשמעת לפי חוק העובדים הסוציאליים, משרד הרווחה והשירותים החברתיים

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פלייליים

08 יוני 2014

בפני כב' השופט ארנון דראל

ע"פ 50533-05-14 מנדס נ' ועדת המשמעת לפי חוק העובדים הסוציאליים ואח'

בעניין: אורנה מנדס
ע"י ב"כ עו"ד יפת אבישי
נגד
1. ועדת המשמעת לפי חוק העובדים הסוציאליים
2. משרד הרווחה והשירותים החברתיים
ע"י ב"כ עו"ד מיכל מזרחי, פרקליטות מחוז ירושלים

המערערת

המשיבים

החלטה

1. בפני בקשה למתן סעד זמני בערעור (שכותרתה, בטעות, "בקשה לעיכוב ביצוע"), שבה מבוקש כי יינתן צו לפיו המשיבה מס' 1 (להלן: "הוועדה" או "ועדת המשמעת") תימנע מליתן הכרעת דין בעניינה של המערערת בקובלנה מ'1/12, וזאת עד להכרעה בערעור, אשר הוגש בהתאם להוראות סעיף 37 לחוק העובדים הסוציאליים, תשנ"ו-1996 (להלן: "החוק").

2. נגד המערערת הוגשה קובלנה משמעתית מס' מ'1/12, וההליך המשמעתני כנגדה החל במהלך שנת 2012 והתנהל במשך כשנה וחצי. לאחר ניהול ההליך והגשת הסיכומים על ידי הצדדים, החליפה המערערת את ייצוגה, ובא כוחה הנוכחי הגיש מספר בקשות ובהן בקשה לפסילת המותב שדן בעניינה של המערערת.

3. עיקר טענותיה של המערערת הינו בקשר לכהונתו של חבר המותב, פרופ' אמנון לזר (להלן: "לזר"). כהונתו של לזר כחבר ועדת המשמעת הסתיימה ביום 17.11.2011, והוא מונה מחדש על ידי שר הרווחה והשירותים החברתיים ביום 1.11.2012, אלא שדבר מינויו לא פורסם ברשומות, כפי הנדרש בסעיף 29(ב) לחוק. נוסף על כך, מונה גב' בתיה פנחסי וגב' רבקה רנץ כממלאות מקום של לזר בוועדה ביום 15.9.2011.

4. ביום 6.4.2014 הגישה המערערת בקשה לפיה יש לפסול את כהונתו של לזר, שהרי לא היה אמור להיות חלק ממנה, ואת מקומו היו צריכות לתפוס אחת ממלאות המקום. ביום 22.4.2014 דחתה הוועדה את הבקשה, בציינה כי מינוי ממלאות המקום לפרופ' לזר נועד למצבים בהם תהיה בעיה של ניגוד עניינים או היכרות מוקדמת עם אחד מהנזקבלים. לעניין עצם המינוי קיבלה הוועדה את עמדת באת כוח המשיב מס' 2 (להלן: "המשרד"), לפיה הפרסום ברשומות על מינוי חבר ועדת משמעת אינו קונסטטיטויבי, כי אם דקלרטיבי בלבד - ועל כן אי הפרסום, אשר

נבע מתקלה טכנית, אינו פוגע בעצם קיומו של המינוי.

5. ביום 22.4.2014 הגישה המערערת בקשה נוספת לביטול קובלנה אשר חזרה על אותם הנימוקים. בין היתר נטען בבקשה כי הפגם האמור במינויו של פרופ' לזר עולה כדי פגם מהותי בסמכות הפונקציונלית של הוועדה, פוגע בעיקרון חוקיות המנהל ומצדיק את ביטול ההליכים מכוח הגנה מן הצדק. כן נטען כי הפרסום ברשומות הינו קונסטיטוטיובי, מאחר ומדובר בתקנה בת פועל תחיקתי. אף בקשה זו של המערערת נדחתה ביום 21.5.2014. בהחלטתה ציינה הוועדה כי אין למערערת זכות לעיון חוזר בהחלטה שכבר ניתנה. לגוף העניין נתקבלה כאמור עמדת המשרד, לפיה הפגם שנפל במינויו של לזר הינו טכני בלבד ואין בו כדי לפגוע בתוקפו של ההליך כולו. הוועדה אף הפנתה לסעיף 16 לחוק הפרשנות, תשמ"א-1981, לפיו הסמכות למנות גוף של מספר חברים משמעה אף הסמכות למנות יושב ראש וממלאי מקום. הוועדה הוסיפה כי אין מקום להעלאת טענה מן הצדק בשלב כה מתקדם של ההליך, והחלפת הייצוג אינו מקנה את הזכות להעלאת טענות כגון אלו בשלב כה מאוחר.

6. אחר הדברים האלה הגישה המערערת בקשה נוספת והפעם לפסילת יו"ר הוועדה, בטענה כי החלטות הוועדה העלו טענות אשר לא נטענו על ידי באת כוח המשרד, באופן המעלה חשש כי הדברים לא עלו במעמד שני הצדדים. כן טענה המערערת למשוא פנים מצד יו"ר הוועדה. בקשה זו נדחתה אף היא, תוך שבהחלטה נקבע כי הבקשה משוללת יסוד, וכי המדובר בניסיון עז מצח מצד המערערת ובא כוחה להטלת דופי בוועדה ובחבריה.

7. על החלטות אלו של הוועדה הגישה המערערת ערעור לבית משפט זה, בהתאם לסעיף 37 לחוק, אשר חוזר על הנימוקים שהועלו בפני הוועדה. במקביל הוגשה הבקשה שלפני - לעיכוב הקראת הכרעת הדין בעניינה של המערערת עד להכרעה בערעור. יצוין, כי שימוע הכרעת הדין נקבע במקור ליום 1.6.2014, ולאחר בקשה של המערערת נדחה למחר, 9.6.2014.

8. בבקשה טוענת המערערת כי בהתאם לסעיף 37 לחוק, על הוועדה להחליט לאלתר בכל בקשה לפסילת חבר וועדה המוגשת על ידי מי מהצדדים. כן נקבע כי דחיית הבקשה מקנה זכות ערעור לפני בית המשפט המחוזי בתוך 30 יום. על פי תכלית החקיקה, טוענת המערערת, על הוועדה להמתין ולעצור את המשך הדיונים בתיק עד להכרעה בערעור. לטענתה אין כל נפקות לשלב הדיוני בו נמצא התיק, בכל הנוגע לזכות המוקנית בחוק לבקש פסלות של הוועדה ולהגשת ערעור על החלטה בבקשה זו. עוד נטען, כי מאז הנוחות נוטה בבירור לטובת המערערת, שכן לא ייגרם למשיבים נזק מדחיית הדיון, ומנגד למערערת עלול להיגרם נזק משמעותי אם תורשע בעבירת משמעת, בין היתר לאור הליך משפטי התלוי ועומד בבית הדין האזורי לעבודה שעניינו ביטול הליך הפיטורין שנערך למערערת, ובשל ניסיונותיה להשתלב בשוק התעסוקה. אף אם ייפסק בסופו של דבר כי ההליך הינו פגום, כך המערערת, יהיה קושי להשבת המצב לקדמותו בכל הנוגע לפגיעה בשמה של המערערת. לעניין סיכויי הערעור חוזרת המערערת על הנימוקים השונים שנטענו קודם לכן, בדבר חוסר הסמכות למינוי ממלאי מקום ולעניין משמעות מינוי הגב' פנחסי וגב' רנץ כמחליפות וכן בכל הנוגע לכשרותו של פרופ' לזר לכהן כחבר בוועדה.

9. המשיבים טוענים כי אין מקום לקבל את הבקשה וכי יש לסלקה על הסף. לטענתם מדובר בהליך ארוך אשר התנהל במשך זמן רב ללא כל טענה מצד המערערת, כאשר כל שנותר הוא הקראת הכרעת הדין בפניה.

המשיבים טוענים כי העלאת טענות בשלב זה של ההליך היא התנהגות הנגועה בחוסר תום לב ושימוש לרעה בהליכי משפט, כאשר אין כל מניעה כי הטענות האמורות בדבר סמכות הוועדה יידונו במסגרת הערעור על פסק הדין המשמעותי כולו, אם וכאשר יוגש. עוד נטענו טענות דיוניות ובהן כי הערעור הוגש כערעור פלילי כאשר מדובר בערעור שונה אזרחי, כי המשיב לערעור היא המשרד ולא הוועדה וכן טענות לגבי אופן המצאת הבקשה למשיבים. יצוין כי לבקשת המשיבים התאפשרה הגשת תגובתם עד להיום בשעה 16:00 ואולם זו אינה מונחת לפני בעת מתן החלטה זו, לאחר השעה 19:00. המשיבים הודיעו במקום להגיש את תגובתם כי הם מבקשים שתינתן החלטה בבקשתם לסילוק על הסף ולחלופין נזקקים לפרק זמן נוסף להגשת תגובתם.

10. במנותק מהשאלה אם דרך התנהלות זו מצד המשיבים ראויה - שעה שבית המשפט מורה על הגשת תגובה ומקציב לכך מועד - הרי שנוכח הדחיפות ובהינתן כי הטענות מופיעות בבקשה לסילוק על הסף, בתגובות המשרד לבקשות כפי שצורפו להודעת הערעור וכן בהחלטות הוועדה החלטתי לדון אף ללא תגובת המשיבים.

11. לאחר שבחנתי את טענות הצדדים, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה למתן סעד זמני בערעור להתקבל וכפועל יוצא מכך דין בקשת המשיבים לסילוק על הסף להידחות. איני נזקק לשאלה אם כותרת ההליך צריכה להיות ערעור שונה אזרחי כטענת המשיבים או כותרת אחרת שכן הדין החל על בקשות לסעד זמני בערעור אינו שונה והוא בוחן מחד את סיכויי הערעור ומנגד את מאזן הנוחות.

12. בענייננו, הערעור מתייחס לפסלות המותב ואין מדובר בערעור על פסק הדין. מתוך עיון ראשוני ומבלי לקבוע מסמרות בדבר, נראה כי סיכויי הערעור אינם גבוהים במיוחד. ספק בעיני האם הונח בסיס מספיק לטענת הפסלות והאם לגופו של עניין הפגם במינוי עליו הצביעה המערערת, עולה בכדי חוסר סמכות היורד לשורשו של ההליך המשפטי ומצדיק את ביטולו מיסודו, בייחוד בהתחשב בשלב שבו עלתה הטענה. לעניין זה אוסיף כי אף אם יתמנה חבר חדש לוועדה, הרי שבסמכות יו"ר הוועדה להחליט מאיזה שלב ימשיכו ההליכים, תוך בחינה האם ייגרם לנזק עיוות דין (ר' תקנה 15 לתקנות העובדים הסוציאליים (סדרי הדין בדיון לפני וועדת המשמעת), תשס"ז-2007).

13. עם זאת, מקובלת עלי טענת המערערת כי מאזן הנוחות נוטה בבירור לטובתה. מקום בו ההליך נמשך כשנה וחצי, לא ייגרם נזק רב מדחייה קצרה של מועד שימוע הכרעת הדין עד להכרעה בערעור, כאשר מנגד הנזק הנגרם מהרשעה בפסק דין משמעותי, אף אם ניתן לבטלו ככל שעמדת המערערת תתקבל, איננו דבר של מה בכך. מכאן ששיקול זה יש בו כדי להטות את הכף לטובת מתן הסעד הזמני למרות סיכויי הערעור הנחזים להיות נמוכים. הדעת נותנת כי נוכח המועדים שבהם נקבעת שמיעת ערעורים בבית משפט זה אין מדובר בפרק זמן ארוך במיוחד ומכל מקום ככך שפרק הזמן יארך ונקודת האיזון תשתנה שמורה למשיבים הזכות לפנות בבקשה לשינוי ההחלטה.

14. איני סבור כי בהיעדר התייחסות מפורשת לכך בסעיף 37 לחוק נשללת סמכותו של בית המשפט להורות על סעד זמני, בדרך של הפסקת ההליך עד לדיון בערעור, מקום בו הוגש ערעור על החלטה בעניין פסלות, כפי שהדבר קבוע בדין הכללי במסגרת שיקול הדעת המסור לבית המשפט (ר' בשינויים המחויבים סעיף 147 לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב) תשמ"ב - 1982).

15. לסיכום, יש מקום לאפשר את אותה דחייה קצרה בשימוע הכרעת הדין ולאפשר למערערת למצות את הליך הערעור שאותו יזמה. ועדת המשמעת שלפי חוק העובדים הסוציאליים תימנע אפוא משימוע הכרעת הדין, שנקבעה למחר, עד למתן פסק דין בערעור.

ניתנה היום, י' סיוון תשע"ד, 08 יוני 2014, (בשעה 19:30) בהעדר הצדדים.

המזכירות תודיע לבאי כוח הצדדים מיידית.